

Governancecode Sportbedrijf Arnhem

Goede governance en integere
bedrijfsvoering ondersteunt de
missie en visie van het Sportbedrijf

Samenvatting

Het Sportbedrijf Arnhem draagt proactief bij aan een gezonde samenleving, door het activeren, stimuleren en faciliteren van sport, bewegen en initiatieven voor een gezonde leefstijl. We lopen voorop door slim in te spelen op ontwikkelingen en intensief samen te werken met onze partners. We staan in nauwe verbinding met de samenleving en zorgen dat iedereen mee kan doen. We zetten in op het ervaren van plezier en voldoening bij sport, bewegen en initiatieven voor een gezonde leefstijl. Daarmee werken we samen aan aantoonbare resultaten, in elke fase van ieders leven.

Om deze missie en visie op een transparante en verantwoorde wijze uit te voeren vinden wij het belangrijk dat er een governance systeem is ingericht die de principes voor goed bestuur en toezicht volgt. Deze principes zijn vastgelegd in deze governance code.

De leidende principes en de uitgangspunten die hierbij gesteld zijn van en door Sportbedrijf Arnhem zijn als volgt:

	Principe	Uitgangspunt	Uitwerking
1.	Sportbedrijf Arnhem realiseert zo veel als mogelijk maatschappelijke doelstellingen	- Sportbedrijf Arnhem loopt voorop door slim in te spelen op ontwikkelingen en intensief samen te werken met onze partners. We staan in nauwe verbinding met de samenleving en zorgen dat iedereen mee kan doen. - Door middel van maatschappelijk ondernemerschap wordt continu bekeken hoe maatschappelijke waarde kan worden toegevoegd.	H 2
2.	Sportbedrijf Arnhem hecht aan invloed van belanghebbenden/ stakeholders	- Als maatschappelijke onderneming heeft het Sportbedrijf Arnhem een bijzondere relatie met haar belanghebbenden/ stakeholders. - De directie is verantwoordelijk voor de relatie met de belanghebbenden/ stakeholders. In elk geval zijn dat: de gebruikers van de producten en diensten, de gemeente Arnhem, overige opdrachtgevers en financiers, de ketenpartners en vrijwilligers. - De directie ontwikkelt samenhangend beleid ten aanzien van de belanghebbenden/ stakeholders en strategische samenwerkingsrelaties. - Voorgenomen besluiten zijn onderbouwd gelet op de rechtvaardige wensen van en de betekenisvolle effecten voor de belanghebbenden/ stakeholders. - De directie rapporteert in het jaarverslag over dit beleid. - Het beleid voor de horizontale dialoog met stakeholders omvat in ieder geval de volgende onderdelen: - Criteria voor de identificatie van relevante externe stakeholders; - Wijze waarop vorm en inhoud aan de betrokkenheid wordt gegeven; - Wijze waarop rapportage over de betrokkenheid van belanghebbenden en de uitkomsten daarvan plaatsvindt.	H 3

Algemeen

- Deze code is achtereenvolgens goedgekeurd door de Directie en de Raad van Commissarissen, tijdens de vergadering van 22 maart 2021 en vervolgens vastgesteld in de Algemene Vergadering op 30 maart 2021.
- Deze code kan bij aandeelhoudersbesluit worden gewijzigd.
- Deze code geeft, in aanvulling op de statutaire bepalingen, regels met betrekking tot aangelegenheden van de Directie en Raad van Commissarissen, welke regels door zowel de Directie als ieder lid van de Raad van Commissarissen afzonderlijk dient te worden nageleefd.

3.	Sportbedrijf Arnhem gaat zorgvuldig en verantwoord om met mensen, milieu en middelen	Directie en toezichthouders zorgen er daarmee voor dat bij de realisatie van de maatschappelijke doelstelling mens, milieu en middelen met elkaar in evenwicht zijn, iedereen kan meedoen en realisatie plaatsvindt binnen een verantwoord en veilig klimaat. Hierbij ondersteunen de gedragscode, het inclusiviteitsbeleid en het duurzaamheidsbeleid.	H 4		De Algemene Vergadering is verantwoordelijk voor de personele invulling van de Raad van Commissarissen. De invulling dient adequaat te gebeuren, hetgeen onder meer tot uiting komt in een zorgvuldige werving en selectie van nieuwe leden, herbenoeming van leden waarvan de zittingstermijn is afgelopen en het op peil brengen en houden van de benodigde kennis en overige com-petenties van de leden. Dat komt ook tot uiting in een jaarlijkse evaluatie van de Raad van Commissarissen.		
4.	Sportbedrijf Arnhem past de governance code toe of legt uit indien de toepassing niet wenselijk is	De Raad van Commissarissen en de Directie zijn verantwoordelijk voor goed bestuur, goed toezicht, een goede verantwoording daarover en, in het verlengde daarvan, voor de naleving van de code.	H 5		De zittingstermijn en het aantal herbenoemingen van de leden van de Raad van Commissarissen is beperkt.		
5.	Sportbedrijf Arnhem realiseert goed bestuur: taken, werkwijze en invul-ling	- De Directie is belast met het besturen van Sportbedrijf Arnhem. Dat houdt onder meer in dat de Directie verantwoordelijk is voor realisatie van de ondernemingsdoelstellingen, de strategie, het organiseren van de noodzakelijke middelen en de prestaties, alsmede voor het naleven van wet- en regelgeving. - De Directie richt zich bij de vervulling van zijn taak naar het belang van de onderneming en weegt daartoe de behoeften en wensen van belanghebbenden en andere bij de onderneming betrokkenen af. - De Directie is zich bewust van zijn verantwoordelijkheid, maat-schappelijke positie en voorbeeldfunctie en zal uit dien hoofde geen handelingen verrichten, noch handelingen nalaten die schade toebrengen aan het belang of de reputatie van de onderneming. - De Directie legt over het functioneren van Sportbedrijf Arnhem en over het eigen functioneren verantwoording af aan de Raad van Commissarissen. - De Raad van Commissarissen is verantwoordelijk voor een ade-quate aanstelling van de Directie. Dit betekent onder meer een zorgvuldige werving en selectie, een gedegen jaarlijkse beoordeling en periodiek een beoordeling met het oog op de toekomst. - De Algemene Vergadering is verantwoordelijk voor een adequate bezoldiging van de Directie.	H 6		De Raad van commissarissen heeft een voorzitter. De voorzitter bereidt de agenda voor de Raad van Commissarissen voor, leidt de vergadering, ziet toe op het adequaat functioneren van de Raad van Commissarissen, is namens de Raad van Commissarissen het eerste aanspreekpunt en voorzitter van de remuneratiecommissie.		
				7.	Sportbedrijf Arnhem handelt integer	- Vergaderingen en besluitvorming binnen het Sportbedrijf Arnhem zijn transparant en inzichtelijk. - Elke vorm en schijn van belangenverstrengeling tussen de onder-neming en de leden van de Raad van Commissarissen, dan wel de Directie worden vermeden. - Ieder lid heeft de verantwoordelijkheid om onbevangen en kritisch te opereren ten opzichte van leden van het besturend en toezicht-houdend orgaan en ten opzichte van elk deelbelang. - Ieder lid heeft de verantwoordelijkheid om op evenwichtige wijze afwegingen te maken tussen alle relevante factoren. - Dat geldt ook voor leden van de Raad van Commissarissen die op voordracht van een orgaan van de onderneming of van een andere organisatie zijn benoemd. Zij vertegenwoordigen de voordragende partij niet en werken zonder last en ruggespraak. De Raad van Commissarissen bewaakt het onafhankelijk en onbevangen opereren van de eigen leden en van de Directie.	H 8
6.	Sportbedrijf Arnhem realiseert verant-woord toezicht: taken, werkwijze en invulling	- De Raad van Commissarissen houdt toezicht op de Directie en op de algemene gang van zaken in de onderneming en staat de Directie met raad ter zijde. Hierbij is het uitgangspunt dat de Directie de Raad van Commissarissen actief betreft bij de onder-werpen waar goedkeuring op plaats moet vinden, zodat de Raad van Commissarissen gevraagd en ongevraagd advies kan geven. - De Raad van Commissarissen zorgt tevens voor een adequate invulling van de Directie en treedt op als ambassadeur van het Sportbedrijf Arnhem. - De Raad van Commissarissen richt zich bij het vervullen van zijn taak naar het belang van de onderneming en haar maatschappe-lijke doelstelling en weegt daartoe de behoeften en wensen van belanghebbenden en andere bij de onderneming betrokkenen af. - De Raad van Commissarissen is verantwoordelijk voor de kwaliteit van zijn eigen functioneren.	H 7		Er is tussen Directie en Raad van Commissarissen sprake van transparante informatievoorziening, waarbij de vertrouwelijkheid is geborgd.		
				8.	Sportbedrijf Arnhem verantwoordt zich middels duidelijke financiële verslag-geving en laat dit toetsen door een externe accountant	- De directie is eindverantwoordelijk voor de financiële verslag-geving. De Raad van Commissarissen heeft een toezichthoudende verantwoordelijkheid. - De externe accountant toetst de financiële verslaggeving en legt daarover een verklaring af. Hij wordt door de Raad van Commissarissen benoemd en periodiek beoordeeld.	H 9

	Samenvatting	3
1	Inleiding	7
2	Principe 1: Realiseren van maatschappelijke doelstellingen	9
3	Principe 2: Invloed belanghebbenden/ stakeholders	10
4	Principe 3: Zorgvuldig en verantwoord om gaan met mensen en middelen	12
5	Principe 4: Toepassen en/ of toelichten: naleven van de code	13
6	Principe 5: Goed bestuur: taken, werkwijze en personele invulling	14
7	Principe 6: Verantwoord Toezicht: taken, werkwijze, personele invulling en voorzitterschap	17
8	Principe 7: Integer en transparant handelen	21
9	Principe 8: Financiële verslaggeving en externe accountant	25
10	Bijlagen	26

1. Inleiding

Aanleiding, uitgangspunt en leeswijzer

Het Sportbedrijf Arnhem draagt proactief bij aan een gezonde samenleving, door het activeren, stimuleren en faciliteren van sport, bewegen en initiatieven voor een gezonde leefstijl. We lopen voorop door slim in te spelen op ontwikkelingen en intensief samen te werken met onze partners. We staan in nauwe verbinding met de samenleving en zorgen dat iedereen mee kan doen. We zetten in op het ervaren van plezier en voldoening bij sport, bewegen en initiatieven voor een gezonde leefstijl. Daarmee werken we samen aan aantoonbare resultaten, in elke fase van ieders leven.

Om deze missie en visie op een transparante en verantwoorde wijze uit te voeren vinden wij het belangrijk dat er een governance systeem is ingericht die de principes voor goed bestuur en toezicht volgt. Deze principes zijn vastgelegd in deze governance code. De Code biedt een normatief kader voor goed bestuur en toezicht binnen het Sportbedrijf Arnhem. Governance gaat over het besturen en de continuïteit van een organisatie. Daarnaast speelt governance een belangrijke rol in het vertrouwen en de legitimiteit die een organisatie in de buitenwereld geniet.

Het uitgangspunt van deze code is dat we goede governance en een integere bedrijfsvoering nastreven, waarbij we ons bewust zijn van het efficiënt en effectief inzetten van mensen en middelen om de doelstellingen te bereiken. Hierover leggen wij verantwoording af in ons jaarverslag, conformeren wij ons aan de in de code opgenomen principes en leggen we het aan onze belanghebbenden/ stakeholders uit als we hier niet aan voldoen, het “comply or explain principe”.

- Sportbedrijf Arnhem werkt vanuit een aantal waarden:
- inclusief: iedereen kan plezierig meedoen
 - in verbinding, we doen het anderen
 - transparant: we zijn open en geven inzicht
 - duurzaam: we hebben oog voor de lange en de korte termijn, voor mensen , milieu en middelen.

- Deze waarden geven we vorm in een aantal leidende principes:
De leidende principes van Sportbedrijf Arnhem zijn als volgt
1. Sportbedrijf Arnhem realiseert zo veel als mogelijk maatschappelijke doelstellingen
 2. Sportbedrijf Arnhem hecht aan invloed van belanghebbenden/ stakeholders
 3. Sportbedrijf Arnhem gaat zorgvuldig en verantwoord om met mensen, milieu en middelen
 4. Sportbedrijf Arnhem past de governance code toe of legt uit indien de toepassing niet wenselijk is
 5. Sportbedrijf Arnhem realiseert goed bestuur: taken, werkwijze en invulling
 6. Sportbedrijf Arnhem realiseert verantwoord toezicht: taken, werkwijze en invulling
 7. Sportbedrijf Arnhem handelt integer
 8. Sportbedrijf Arnhem verantwoordt zich middels duidelijke financiële verslaggeving en externe accountant

De 8 principes zijn nader toegelicht in onderliggende artikelen. Hierbij zijn de statuten van het Sportbedrijf de kapstok en is in de code een nadere uitwerking opgenomen. Op onderdelen zijn letterlijke teksten uit de statuten opgenomen, zodat dit document een onafhankelijk leesbaar document is.

Arnhem, 30 maart 2021
De Directie, Raad van Commissarissen en Algemene Vergadering

Achtergrond en verantwoording

De voorlaatst genoemde governancecode van Sportbedrijf Arnhem dateert van 2017 en betrof de eerste code vanaf het moment van verzelfstandiging (per 1 januari 2017). De Directie, Raad van Commissarissen en Algemene Vergadering onderschreven het gemeenschappelijk belang om te komen tot een actualisering van de governance-structuur ten behoeve van meer transparantie, het versterken van de relatie met de belanghebbenden met daarbij een duidelijke afgebakende rolverdeling tussen de verschillende organen. De voorliggende code is gebaseerd op de Governancecode Welzijn & Maatschappelijke dienstverlening, waarbij er gekozen is voor een clustering naar principes, zoals bij Cultuur en Zorg.

- De verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de organen zijn in de statuten van Sportbedrijf Arnhem vastgelegd en bestaat uit de volgende organen:
- De Algemene Vergadering (van aandeelhouders)
 - De Raad van Commissarissen die toezicht houdt op het beleid van de Directie en de Directie met raad ter zijde staat;
 - De Directie die belast is met het besturen van het Sportbedrijf Arnhem.

Dit reglement bevat algemene gedragsregels teneinde de procedures binnen en tussen deze organen zorgvuldig te laten verlopen en een juiste belangenafwegingen tussen deze organen te bevorderen. Aan de hand van de ingebouwde checks and balances in deze code zal Sportbedrijf Arnhem haar verantwoordelijkheid op transparante wijze invullen. In de jaarverslaglegging zal Sportbedrijf Arnhem aangeven in hoeverre wordt voldaan/invulling is gegeven aan dit reglement. Uitgangspunt hierbij is dat het reglement wordt toegepast, tenzij er voor Sportbedrijf Arnhem zwaarwegende redenen zijn om hier vanaf te wijken. Over deze afwijkingen wordt verantwoording afgelegd. De verplichting om over naleving te publiceren in het Jaarverslag draagt bij aan de naleving.

Begripsbepalingen

Algemene Vergadering	De algemene vergadering als orgaan van de vennootschap, alsmede bijeenkomsten van dit orgaan.
Directie	Het bestuur van de vennootschap in de zin van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek dat belast is met het besturen van de vennootschap. Volgens de statuten artikel 14 bestaat de Directie uit één of meer directeuren
Jaarverslag	Het verslag van activiteiten en financiën van Sportbedrijf Arnhem van het voorgaande jaar.
Raad van Commissarissen	Het orgaan van de vennootschap dat belast is met het toezicht houden op het beleid van de Directie en op de algemene gang van zaken in de vennootschap en de met haar verbonden onderneming.
Sportbedrijf Arnhem	De privaatrechtelijke rechtspersoon Sportbedrijf Arnhem B.V.

Versiebeheer

Dit reglement is een organisch document en het kan dat, als gevolg van bijvoorbeeld gewijzigd denken over de governance, omgevingsfactoren of ‘best practices’ dit regelement aanpassingen behoeft. De Directie zal daarom jaarlijks vaststellen of aanpassingen nodig zijn en daartoe in voorkomende gevallen wijzigingsvoorstellen doen aan de Raad van Commissarissen. Aanpassingen worden beschreven in het Jaarverslag.

Dit reglement, versie 1.0, vervangt de governance code van Sportbedrijf Arnhem d.d. 5 juli 2017 met ingang van 30 maart 2021.

2. Principe 1: Realiseren van maatschappelijke doelstellingen

Sportbedrijf Arnhem loopt voorop door slim in te spelen op ontwikkelingen en intensief samen te werken met onze partners. We staan in nauwe verbinding met de samenleving en zorgen dat iedereen mee kan doen. Door middel van maatschappelijk ondernemerschap wordt continu bekeken hoe maatschappelijke waarde kan worden toegevoegd.

- 2.1

De organisatie heeft professioneel bestuur en toezicht en geeft ruimte aan betrokkenheid van belanghebbenden.
- 2.2

De organisatie realiseert haar maatschappelijke doelstelling op een duurzame en bedrijfsmatig verantwoorde wijze en waarborgt de veiligheid en inclusiviteit.
- 2.3

De organisatie kent een integere en open cultuur. Bestuurders en toezichthouders dragen dat uit en vervullen aldus een voorbeeldfunctie.
- 2.4

De maatschappelijke omgeving van de organisatie is divers, evenals de kring van externe belanghebbenden. Directie en toezichthouders zijn zich hiervan bewust en gaan bij het realiseren van de maatschap-
pelijke doelstelling zorgvuldig en op evenwichtige wijze om met de verschillende belangen.
- 2.5

Bij (mede)financiering door andere partijen blijft de maatschappelijke doelstelling van de organisatie centraal staan. Eventuele exploitatieoverschotten vloeien terug naar het eigen vermogen van de organisatie. Door middel van maatschappelijk ondernemerschap wordt continu bekeken hoe maatschappelijke waarde kan worden toegevoegd. Dit gebeurt o.a. middels productontwikkeling en productvernieuwing zodat niet alleen de beleidsopdracht van de gemeente Arnhem beter wordt uitgevoerd, maar ook kansrijke sport- en beweegproducten worden ontwikkeld die aansluiten bij de maatschappelijke behoefte en die niet door de gemeente Arnhem gefinancierd wordt. Het totaal van nieuwe, exploitatieversterkende activiteiten, is gelimiteerd op basis van de aanbestedingsregelgeving. Sportbedrijf Arnhem zal haar werkzaamheden voor meer dan 80% uitvoeren in opdracht van de gemeente Arnhem.

3.

Principe 2: Invloed belanghebbenden / stakeholders

Uitgangspunt: Als maatschappelijke onderneming heeft het Sportbedrijf Arnhem een bijzondere relatie met haar belanghebbenden/ stakeholders. De directie is verantwoordelijk voor de relatie met de belanghebbenden/ stakeholders.

In elk geval zijn dat: de gebruikers van de producten en diensten, de gemeente Arnhem, overige opdrachtgevers en financiers, de ketenpartners en vrijwilligers.

De bestuurder ontwikkelt samenhangend beleid ten aanzien van de belanghebbenden/ stakeholders en strategische samenwerkingsrelaties.

Voorgenomen besluiten zijn onderbouwd gelet op de rechtvaardige wensen van en de betekenisvolle effecten voor de belanghebbenden/ stakeholders.

De directie rapporteert in het jaarverslag over dit beleid.

Het beleid voor de horizontale dialoog met stakeholders omvat in ieder geval de volgende onderdelen:

- Criteria voor de identificatie van relevante externe stakeholders;
- Wijze waarop vorm en inhoud aan de betrokkenheid wordt gegeven;
- Wijze waarop rapportage over de betrokkenheid van belanghebbenden en de uitkomsten daarvan plaatsvindt.

- 3.1 De directie is verantwoordelijk voor de relatie met belanghebbenden/ stakeholders en samenwerkingsverbanden.
- 3.2 De onderneming heeft een beleid over de relatie met de belanghebbenden. Hierin staat in elk geval:
- wie de belanghebbenden zijn;
 - waarover zij worden gehoord en hoe;
 - waarover zij worden geïnformeerd en hoe.
- 3.3 Belanghebbenden worden, voor zover voor hen van belang, in elk geval gehoord over:
- missie, visie, doelstelling en/of grondslag van de onderneming;
 - beleid over het aanbod: aanpassing van de portfolio, verandering van doelgroep, inhoud van diensten en producten (aard, locatie, prijs) en hun kwaliteit;
 - vrijwilligersbeleid.
- 3.4 De Raad van Commissarissen zorgt ervoor dat hij bij de goedkeuring van het beleid over de onder lid 2 genoemde onderwerpen geïnformeerd is over de inbreng van belanghebbenden, zodat die bij het goedkeuringsbesluit kan worden meegewogen.

- 3.5 De belanghebbenden worden in elk geval geïnformeerd over:
- wat de onderneming biedt:
 - missie, visie, doelstellingen en/of grondslag;
 - producten en diensten en doelgroepen waar de onderneming zich op richt.
 - de prestaties van de onderneming in het afgelopen jaar:
 - maatschappelijke prestaties;
 - beschikbare financiële middelen en de inzet daarvan.
 - de inrichting en het functioneren van het bestuur en toezicht in het afgelopen jaar:
 - de hoofdstructuur: keuze uit drie modellen en de inrichting van deze modellen op hoofdlijnen;
 - omvang en samenstelling van de Raad van Commissarissen en Directie;
 - wat betreft de leden van de Raad van Commissarissen: hun leeftijd, geslacht, begin en einde van de lopende zittingstermijn, de hoeveelste zittingstermijn; wie op voordracht van een orgaan binnen de onderneming of een andere instelling is benoemd, hun hoofd- en andere nevenfuncties en hun honorering;
 - wat betreft de Directie: leeftijd, nevenfuncties, omvang van dienstverband en de structuur en hoogte van de beloning;
 - wat betreft het functioneren van de Raad van Commissarissen: de werkzaamheden en werkwijze, belangrijke onderwerpen die besproken zijn en de (her)benoeming van leden;
 - de profielschets voor de Raad van Commissarissen, alsmede de statuten en governance code.
 - hoe de relatie met belanghebbenden is ingericht en werkt:
 - het beleid ten aanzien van de relatie met belanghebbenden;
 - de realisatie van dit beleid in het afgelopen jaar.
- Er wordt rekening gehouden met van toepassing zijnde wet- en regelgeving en de vereisten van financiers.
- 3.6 Alle informatie genoemd onder lid 5 die betrekking heeft op het afgelopen jaar wordt in de jaarstukken opgenomen. De jaarstukken worden op de website geplaatst. Indien de onderneming geen website heeft, zorgt zij ervoor dat geïnteresseerden de stukken kunnen opvragen. Alle andere informatie genoemd onder lid 5 is beschikbaar op de website of is opvraagbaar indien de onderneming geen website heeft.

4.

Principe 3: Zorgvuldig en verantwoord om gaan met mensen en middelen

Uitgangspunt: Directie en toezichthouders zorgen er voor dat bij de realisatie van de maatschappelijke doelstelling mens, milieu en middelen met elkaar in evenwicht zijn, iedereen kan meedoen en realisatie plaatsvindt binnen een verantwoord en veilig klimaat.

Hierbij ondersteunen de gedragscode, het inclusiviteitsbeleid en het duurzaamheidsbeleid.

- 4.1 De directie is verantwoordelijk voor de naleving van wet- en regelgeving, het ondernemers beleid en het beheersen van de risico's die verbonden zijn aan de activiteiten van de organisatie en haar medewerkers. De directie voert hierin een op de organisatie toegesneden beleid, in het bijzonder voor risico beheersing en controle.
- 4.2 De directie zorgt voor een duurzaamheidsbeleid bij de inzet van middelen en legt hierover verantwoording af.
- 4.3 De directie hanteert een beleid en plan van aanpak om de inclusiviteit binnen het Sportbedrijf Arnhem te bewaken en legt hierover verantwoording af.
- 4.4 De directie handelt als goed werkgever: het schept de rand voorwaarden voor een goede en veilige werkomgeving, betreft hierbij de interne belanghebbenden en heeft een gedragscode.
- 4.5 De directie maakt het mogelijk dat medewerkers vermoedens van misstanden en onregelmatigheden zonder risico voor hun positie kunnen melden bij een vertrouwenspersoon of bij de voorzitter van de raad van toezicht als deze onregelmatigheden de directie of de raad van commissarissen zelf betreffen.
- 4.6 Het beloningsbeleid voor de medewerkers van de organisatie past bij de aard, omvang en maatschappelijke doelstelling van de organisatie en stemt overeen met wettelijke voorschriften en subsidievoorwaarden.

5.

Principe 4: Toepassen en/of toelichten: naleven van de code

Uitgangspunt: De Raad van Commissarissen en de Directie zijn verantwoordelijk voor goed bestuur, goed toezicht, een goede verantwoording daarover en, in het verlengde daarvan, voor de naleving van de code.

- 5.1 De Raad van Commissarissen en de Directie zorgen voor naleving van de code. Dat betekent dat de principes en bepalingen van deze code worden toegepast, tenzij er zwaarwegende redenen zijn om er van af te wijken. ¹
- 5.2 Sportbedrijf Arnhem kiest de volgende governance-structuur: Een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid met een toezichthoudende Raad van Commissarissen.
- 5.3 De hoofdlijnen ² van de governance-structuur worden in een apart hoofdstuk in het Jaarverslag uiteengezet. Als de hoofdlijnen van de actuele governance-structuur op de website van Sportbedrijf Arnhem staan, hoeven in het Jaarverslag slechts eventuele wijzigingen in de governance-structuur te worden opgenomen.
- 5.4 Bij de beschrijving van de governance-structuur geeft Sportbedrijf Arnhem aan dat zij de principes en bepalingen van de code toepast en bij het niet toepassen van de code of delen daarvan, aangeeft waarom ze afwijkt en welke eigen invulling ze gekozen heeft.
- 5.5 Wijzigingen in de governance-structuur en de governancecode behoeven de vaststelling van de Raad van Commissarissen en de Algemene Vergadering. Toezicht op de toepassing van de governancecode valt onder de verantwoordelijkheid van de Raad van Commissarissen.

1. Zwaarwegende redenen kunnen bijvoorbeeld zijn: de onmogelijkheid om een codebepaling toe te passen of een beduidend beter alternatief (een andere invulling dan hetgeen de code voorschrijft, heeft voor de onderneming duidelijk voordelen in termen van goed bestuur, goed toezicht en goede verantwoording).

2. Met hoofdlijnen wordt bedoeld: de modelkeuze en de uitgangspunten voor de verdeling van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden tussen het besturende en toezichthoudende orgaan, en hun personele invulling.

6.

Principe 5: Goed bestuur: taken, werkwijze en personele invulling

Taken en werkwijze

Uitgangspunt: De Directie is belast met het besturen van Sportbedrijf Arnhem. Dat houdt onder meer in dat de Directie verantwoordelijk is voor realisatie van de ondernemingsdoelstellingen, de strategie, het organiseren van de noodzakelijke middelen en de prestaties, alsmede voor het naleven van wet- en regelgeving.

De Directie richt zich bij de vervulling van zijn taak naar het belang van de onderneming en weegt daartoe de behoeften en wensen van belanghebbenden en andere bij de onderneming betrokkenen af.

De Directie is zich bewust van zijn verantwoordelijkheid, maatschappelijke positie en voorbeeldfunctie en zal uit dien hoofde geen handelingen verrichten, noch handelingen nalaten die schade toebrengen aan het belang of de reputatie van de onderneming.

De Directie legt over het functioneren van Sportbedrijf Arnhem en over het eigen functioneren verantwoording af aan de Raad van Commissarissen.

- 6.1 De Directie heeft goedkeuring van de Algemene Vergadering van aandeelhouders voor een besluit strekkende tot staking van een (deel van de) onderneming van de vennootschap, alsmede voor het vaststellen of herzien van het bedrijfsplan en het vaststellen van de procuratieregeling, waarbinnen de directie procuraties kan verlenen.

De Directie heeft volgens de statuten goedkeuring van de Raad van Commissarissen voor:

- Het verkrijgen, vervreemden en bezwaren, in gebruik nemen of geven, onder welke titel ook, van registergoederen en het beëindigen van zodanig gebruik;
- Het aangaan van overeenkomst, waarbij aan de vennootschap een krediet wordt verstrekt
- Het ter leen verstrekken van gelden, alsmede het ter leen opnemen van gelden, waaronder niet is begrepen het doen van opnamen ten laste van een aan de vennootschap verleend krediet dat door de Raad van Commissarissen is goedgekeurd;
- Het rechtstreeks of middellijk deelnemen in een andere rechtspersoon of vennootschap en het aanbrengen van een wijziging in of het afstoten van een zodanige deelneming;

- Het uitoefenen van stemrecht op aandelen in het kapitaal van dochtermaatschappijen, groesmaat-schappijen en deelnemingen van de vennootschap, zomede het op andere wijze rechtstreeks of middellijk uitoefenen van zeggenschap daarover, in welke mate of vorm ook;
- Het vestigen, verplaatsen of opheffen van nevenvestigingen;
- Het uitbreiden van zaken van de vennootschap met een nieuwe tak van bedrijf;
- Het overdragen of, anders dan voor korte tijd, sluiten van het door de vennootschap uitgeoefende bedrijf of een deel daarvan;
- Het verlenen van procuratie of het vaststellen van de instructie aan de procuratie verbonden;
- Het vaststellen van een investeringsbegroting, alsmede investeringen die daarin niet zijn vervat;
- Het stellen van persoonlijke of zakelijke zekerheid;
- Het aangaan van dadingen, vaststellingsovereenkomsten, compromissen en akkoorden alsmede het optreden in rechte, waaronder begrepen het voeren van arbitrale procedures, doch met uitzondering van incassoprocedures of het nemen van rechtsmaatregelen die van conservatoire aard zijn en/of geen uitstel kunnen lijden;
- Het aanstellen van personeel met een vast jaarinkomen boven de grens die door de raad van commissarissen is bepaald;
- Het toekennen van winstdelings- en/of optierechten en het treffen van pensioenregelingen, alsmede wijzigingen daarin;
- Het aanvragen van surseance van betaling van de vennootschap;
- Het verlenen van medewerking aan de certificering van aandelen;
- Rechtshandelingen die bedrag van € 1 mio te boven gaan

De Directie legt **hiernaast** ter goedkeuring aan de Raad van Commissarissen voor:

- missie, visie, meerjarenstrategie en meerjarenraming van de onderneming;
 - het jaarplan en de daarbij horende begroting;
 - het Jaarverslag en de jaarrekening;
 - beleid over de relatie van de onderneming met belanghebbenden waaronder de vrijwilligers;
 - ingrijpende wijziging van de arbeidsomstandigheden of beëindiging van de arbeidsovereenkomst van een aanmerkelijk aantal werknemers van de onderneming, tegelijk of binnen een kort tijdbestek;
 - aangaan of verbreken van duurzame samenwerking van de onderneming met een andere rechts-persoon, indien van ingrijpende betekenis is voor de onderneming; alsmede het nemen van een deelneming, dan wel het vergroten of verminderen van een deelneming in een vennootschap;
- 6.2 De Directie bespreekt met de Raad van Commissarissen minstens een keer per jaar de relevante strategische ontwikkelingen en implicaties voor de meerjarenstrategie en de daarbij behorende raming.
- 6.3 De Directie zorgt voor een op de onderneming toegesneden intern risicobeheersings- en controlesysteem¹ en voor goede werking daarvan.
- 6.4 Indien de producten en diensten van de onderneming uit verschillende bronnen gefinancierd worden, zorgt de Directie voor een adequate en inzichtelijke financiële scheiding en verantwoording, rekening houdend met eventuele voorwaarden van financiers.
- 6.5 De Directie zorgt ervoor dat werknemers van de onderneming zonder gevaar voor een hun rechtspositie (vermeende) onregelmatigheden kunnen melden bij de Directie, bij een daartoe aangewezen functionaris of, indien het de Directie betreft, bij de Raad van Commissarissen.
- 6.6 De Directie legt verantwoording af aan de Raad van Commissarissen en verschaft de Raad van Commis-sarissen gevraagd en ongevraagd alle informatie die nodig is om de toezichtstaak te kunnen vervullen. Daartoe hoort in elk geval een jaarlijkse rapportage over de opzet en de werking van het risicobeheersing- en controlesystemen.

¹ Bij risicobeheersing- en controlesystemen kan het gaan om: risico's van de operationele en financiële doelstellingen van de onderneming en de daaraan gekoppelde beheersings- en controlesystemen; inrichting van de financiële verslaggeving en de voor het opstellen hiervan te volgen procedures; systeem voor het monitoren van en rapporteren over het functioneren van de onderneming.

Personele invulling

Uitgangspunt: De Raad van Commissarissen is verantwoordelijk voor een adequate aanstelling van de Directie. Dit betekent onder meer een zorgvuldige werving en selectie, een gedegen jaarlijkse beoordeling en periodiek een beoordeling met het oog op de toekomst.

De Algemene Vergadering is verantwoordelijk voor een adequate bezoldiging van de Directie.

- 6.7

De Algemene Vergadering benoemt, schorst en ontslaat de Directie.
- 6.8

De Algemene Vergadering stelt ten behoeve van de werving en selectie van de Directie een profielschets vast op voordracht van de Raad van Commissarissen.
- 6.9

Bij een meerhoofdige Directie worden in elk geval de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de individuele leden en het besluitvormingsproces binnen de Directie vastgelegd in een door de Raad van Commissarissen vast te stellen reglement.
- 6.10

De Algemene Vergadering bepaalt de beloning en overige arbeidsvoorwaarden van de Directie. Zij baseert de beloning op een door hem vastgesteld beloningsbeleid voor de Directie. Zij houdt daarbij rekening met de functiezwaarte van de Directie, met de maatschappelijke waarde en normen, en regelingen en adviezen voor de branche.
- 6.11

De Algemene Vergadering legt het beloningsbeleid en de realisatie daarvan vast in een dossier.
- 6.12

Minstens een keer per jaar bespreekt de Raad van Commissarissen het functioneren van de Directie. Dit gebeurt in afwezigheid van de Directie. Een delegatie van de Raad van Commissarissen heeft een beoordelingsgesprek met de Directie. ¹
- 6.13

Periodiek bespreek de Raad van Commissarissen met de Directie of deze en de onderneming ook voor de komende jaren een goede match zijn. ²
- 6.14

6De Raad van Commissarissen legt uitkomsten en afspraken uit het beoordelingsgesprek en het periodiek gesprek over de verdere toekomst vast in een dossier dat door of wegens de Raad van Commissarissen wordt beheerd.
- 6.15

Bij ontstentenis of belet van de Directie, danwel het enige lid van de Directie, zorgt de Raad van Commis-sarissen, op verzoek van de Algemene Vergadering, voor waarneming. In principe wordt de waarneming niet door een of meer leden van de Raad van Commissarissen vervuld. Als dit toch nodig is, dan gebeurt dat voor zeer beperkte tijd en treedt het lid voor die periode uit de Raad van Commissarissen. ³

1

Bij het bepalen van de delegatie is het van belang te kijken naar de kwaliteiten die nodig zijn voor het voeren van een goed beoordelingsgesprek. Vaak maakt de voorzitter er deel van uit.

2

Om de drie of vier jaar is een gesprek nodig over de kwaliteiten en ambities van de Directie in het licht van de onder-neming de komende jaren nodig heeft. De Raad van Commissarissen en de Directie moeten scherp blijven letten op een goede match in het belang van de onderneming en haar maatschappelijke functie en zo nodig tijdig afscheid van elkaar nemen.

3

Het tijdelijk voorzien in de Directie kan de onafhankelijkheid aantasten van het betreffende lid van de Raad van Commissarissen. Immers, hij/zij moet dan toezicht houden op het eigen functioneren en op beslissingen die hij/zij zelf in de functie van Directie heeft genomen. Daarom zijn beperkende bepalingen opgenomen voor het geval het nodig is dat een of meer leden van de Raad van Commissarissen in de Directie voorzien.

7.

Principe 6: Verantwoord Toezicht:
taken, werkwijze, personele invulling
en voorzitterschap

Taken en werkwijze

Uitgangspunt: De Raad van Commissarissen houdt toezicht op de Directie en op de algemene gang van zaken in de onderneming en staat de Directie met raad ter zijde. Hierbij is het uitgangspunt dat de Directie de Raad van Commissarissen actief betreft bij de onderwerpen waar goedkeuring op plaats moet vinden, zodat de Raad van Commissarissen gevraagd en ongevraagd advies kan geven. De Raad van Commissarissen zorgt tevens voor een adequate invulling van de Directie (zie ook hoofdstuk 3) en treedt op als ambassadeur van het Sportbedrijf Arnhem.

De Raad van Commissarissen richt zich bij het vervullen van zijn taak naar het belang van de onderneming en haar maatschappelijke doelstelling en weegt daartoe de behoeften en wensen van belanghebbenden en andere bij de onderneming betrokkenen af.

De Raad van Commissarissen is verantwoordelijk voor de kwaliteit van zijn eigen functioneren.

- 7.1

Het toezicht van de Raad van Commissarissen bevat in elk geval:
 - al dan niet goedkeuren van besluiten van de Directie zoals in 2.1 genoemd;
 - alert en kritisch volgen van het functioneren van de onderneming en van de Directie, met oog voor wat wezenlijk is voor het realiseren van de maatschappelijke doelstelling en de continuïteit van de onderneming;
 - minstens een keer per jaar met de Directie de relevante strategische ontwikkelingen en implicaties bespreken voor de meerjarenstrategie en de daarbij behorende raming;
 - minstens een keer per jaar de rapportage van de Directie bespreken over de opzet en werking van het risicobeheersings- en controlesystemen
 - het mede (naast de Algemene Vergadering) vaststellen van statutenwijzigingen en governance code voor de Directie en Raad van Commissarissen;
 - benoemen van externe accountant;

- 7.2 De Raad van Commissarissen en zijn afzonderlijke leden hebben het recht en de plicht om van de Directie en de externe accountant informatie te verlangen die zij nodig hebben voor hun taakuitoefening. De Raad van Commissarissen kan daartoe ook functionarissen en adviseurs van de onderneming raadplegen, evenals andere externe deskundigen, en stelt de Directie hiervan in kennis. De Raad van Commissarissen heeft te allen tijde inzage in alle boeken en bescheiden van de onderneming, rekening houdend met wet- en regelgeving over bescherming van persoonsgegevens.
- 7.3 De Raad van Commissarissen ziet erop toe dat het toezicht op de gelieerde rechtspersoon adequaat geborgd is.¹
- 7.4 De Raad van Commissarissen of een of meer van zijn leden woont minstens twee keer per jaar de overlegvergadering van de bestuurder met de ondernemingsraad bij dan wel de bespreking met de personeelsvertegenwoordiging.²
- 7.5 Advies van gebruikers en klanten wordt gestructureerd ingewonnen binnen Sportbedrijf Arnhem. Minimaal een maal per jaar woont de Raad van Commissarissen een bijeenkomst met gebruikers/klanten bij.
- 7.6 De Raad van Commissarissen bespreekt tenminste een keer per jaar, buiten de aanwezigheid van de Directie, zijn eigen functioneren en dat van zijn leden, en de conclusies die daaraan moeten worden verbonden. De Raad van Commissarissen vraagt hiertoe vooraf de visie van de Directie en betreft die in de bespreking van het eigen functioneren.

Personele invulling

Uitgangspunt: De Algemene Vergadering is verantwoordelijk voor de personele invulling van de Raad van Commissarissen. De invulling dient adequaat te gebeuren, hetgeen onder meer tot uiting komt in een zorgvuldige werving en selectie van nieuwe leden, herbenoeming van leden waarvan de zittingstermijn is afgelopen en het op peil brengen en houden van de benodigde kennis en overige competenties van de leden. Dat komt ook tot uiting in een jaarlijkse evaluatie van de Raad van Commissarissen.

De zittingstermijn en het aantal herbenoemingen van de leden van de Raad van Commissarissen is beperkt.

De Algemene Vergadering is verantwoordelijk voor een adequate honorering van de Raad van Commissarissen.

- 7.7 De Algemene Vergadering bepaalt de omvang en benoemt, schorst en ontslaat de leden.
- 7.8 Benoeming geschiedt voor een periode van drie jaar met de mogelijkheid van twee herbenoemingen.
- 7.9 De Raad van Commissarissen stelt een rooster van aftreden vast. Hierbij zoekt hij een voor de onderneming gezonde balans tussen continuïteit en regelmatig vers bloed.

¹ Een gelieerde rechtspersoon kan bijvoorbeeld een dochterstichting zijn of een vennootschap met de onderneming als (enig) aandeelhouder. Zeker als de gelieerde rechtspersoon een belangrijke functie vervult, moet ook hier het toezicht op degene die de onderneming bestuurt, goed geregeld zijn. Dit kan op verschillende manieren. De code laat ruimte om een geschikte vorm te kiezen. De onderneming kan zelf ook onderdeel zijn van een groter geheel. Dan moeten de functies “besturen” en toezicht houden m.b.t. het onderdeel dat lid is van de groep van de onderneming op vergelijkbare wijze worden ingevuld als in deze code is bedoeld. Dit kan in het onderdeel zelf geregeld zijn en/of in de overkoepelende rechtspersoon met uitwerking op het betreffende onderdeel. Ook is het mogelijk dat het grotere geheel waar de onderneming deel van uitmaakt de code van een andere branche volgt en dat de onderneming ook onder deze andere code valt.

² Volgens de Wet op de ondernemingsraden (Wor) wordt in de overlegvergadering de algemene stand van zaken van de onderneming besproken. De overlegvergadering wordt gevoerd door de bestuurder in de zin van de Wor.

- 7.10 De Raad van Commissarissen stelt een profielschets op als leidraad voor de eigen samenstelling, rekening houdend met de kwaliteiten en diversiteit die de onderneming de komende jaren nodig heeft. Hij herijkt de profielschets periodiek; in elk geval als een nieuw lid gezocht wordt en bij de herbenoeming van een aftredend lid. Deze profielschets wordt ter goedkeuring voorgelegd aan de Algemene Vergadering van aandeelhouders.
- 7.11 De Raad van Commissarissen zoekt een nieuw lid ook buiten het eigen netwerk en maakt de vacature openbaar.³De Raad van Commissarissen stelt OR in staat de voordracht te doen. Bij de selectie wordt de herijkte profielschets voor de betreffende vacature gehanteerd.
- 7.12 De beoordeling van een herbenoeming geschiedt eveneens aan de hand van de herijkte profielschets voor de vacature. Tevens wordt gekeken naar het functioneren van de kandidaat gedurende de afgelopen zittingstermijn en naar de wenselijkheid van vers bloed in de Raad van Commissarissen.
- 7.13 Bij een eventuele voordracht van een lid voor de Raad van Commissarissen door een ander orgaan van de onderneming of door een andere organisatie is de herijkte profielschets eveneens richtinggevend.
- 7.14 De Algemene Vergadering stelt de honorering en regels voor de onkostenvergoeding van de Raad van Commissarissen vast. Daarbij wordt rekening gehouden met de zwaarte van de functie, de maatschappelijke waarden en normen en eventuele adviezen of regelingen voor de branche. De honorering is niet gekoppeld aan de prestaties van de onderneming. Deze regeling is openbaar en de gegevens zijn opvraagbaar.
- 7.15 Elk lid van de Raad van Commissarissen moet in staat zijn het beleid en het functioneren van de onderneming en van de Directie te beoordelen en de Directie met raad ter zijde te staan. Op voor de maatschappelijke rol en de continuïteit van de onderneming wezenlijke gebieden, moet deskundigheid aanwezig zijn, in elk geval bedrijfseconomische deskundigheid en branchekennis.
- 7.16 Elk lid van de Raad van Commissarissen moet zijn/haar kennis die nodig is om de betreffende functie te vervullen, op peil brengen en houden. Nieuwe leden krijgen een introductie die ervoor zorgt dat zij zo snel mogelijk volwaardig in de Raad van Commissarissen kunnen functioneren.
- 7.17 De Raad van Commissarissen evalueert minimaal een keer per jaar zijn eigen functioneren en dat van zijn leden en eventuele commissies en trekt op basis daarvan conclusies. Uitkomsten en afspraken uit de evaluatie worden vastgelegd en voorgelegd aan de Algemene Vergadering. De evaluatie geschiedt zonder Directie. De Directie wordt vooraf gevraagd zijn beeld over het functioneren van de Raad van Commissarissen mee te geven.
- 7.18 De Raad van Commissarissen heeft een audit, risico en compliancecommissie ter inhoudelijke voorbereiding van het toezicht op de financiële risicobeheersing, de verslaglegging, fraude preventie en naleving van wet- en regelgeving. Het lid met het profiel financiën is voorzitter van de commissie.
- 7.19 De Raad van Commissarissen heeft een remuneratiecommissie ter inhoudelijke voorbereiding van de onder 4 opgenomen taken. De voorzitter van de Raad van Commissarissen is tevens voorzitter van deze commissie.
- 7.20 Hiernaast kan de Raad van Commissarissen uit zijn leden commissies instellen of personen met een bepaalde taak aanwijzen. Het betreft voorbereidende taken ten behoeve van de oordeels- en besluitvorming door de Raad van Commissarissen.
- 7.21 De functie van de commissies of van leden van de Raad van Commissarissen met een bepaalde taak worden vastgelegd in een door de Raad van Commissarissen vast te stellen functieprofiel dat als bijlage is toegevoegd bij dit reglement.

³ Bij een openbare werving wordt een bredere bekendheid aan de vacature gegeven en de mogelijkheid vergroot om uit verschillende kandidaten te kiezen. Bijvoorbeeld door het plaatsen van een advertentie, het inschakelen van een werving- en selectiebureau of het plaatsen van de vacature op de website of in het ‘eigen blad’.

De voorzitter van de Raad van Commissarissen

Uitgangspunt: De Raad van commissarissen heeft een voorzitter. De voorzitter bereidt de agenda voor de Raad van Commissarissen voor, leidt de vergadering, ziet toe op het adequaat functioneren van de Raad van Commissarissen, is namens de Raad van Commissarissen het eerste aanspreekpunt en voorzitter van de remuneratiecommissie.

- 7.22

De Raad van Commissarissen benoemt jaarlijks zijn voorzitter op basis van de evaluatie en de speerpunten van aandacht voor het komende jaar.
- 7.23

De taken van de voorzitter zijn onder meer:

•

voorbereiden van de agenda van de Raad van Commissarissen (dit geschiedt in principe met de Directie);

•

leiden van de vergadering van de Raad van Commissarissen;

•

zorg dragen voor een goede oordeels- en besluitvorming door de Raad van Commissarissen en erop toezien dat de leden van de Raad van Commissarissen kunnen beschikken over de benodigde informatie;

•

erop toezien dat de leden van de Raad van Commissarissen hun kennis en deskundigheid op peil brengen en houden;

•

erop toezien dat jaarlijks een evaluatie plaatsvindt van de Raad van Commissarissen en zijn leden;

•

erop toezien dat de Directie jaarlijks op zijn functioneren wordt beoordeeld;

•

erop toezien dat de contacten van de Raad van Commissarissen met de Directie, de ondernemings-raad dan wel de personeelsvertegenwoordiging en, indien van toepassing, de cliëntenraad naar behoren verlopen;

•

erop toezien dat eventuele commissies van de Raad van Commissarissen adequaat functioneren;

•

namens de Raad van Commissarissen aanspreekpunt zijn voor leden van de Raad van Commissaris-sen, de Directie en derden.
- 7.24

De Raad van Commissarissen maakt afspraken over het vervangen van de voorzitter bij diens afwezigheid.

8. Principe 7: Integer en transparant handelen

Vergaderingen en besluitvorming van de Raad van Commissarissen

Uitgangspunt: Vergaderingen en besluitvorming binnen het Sportbedrijf Arnhem zijn transparant en inzichtelijk.

- 8.1

De Raad van Commissarissen stelt elk jaar een vergaderschema vast, op voorstel van de Directie, rekening houdend met de managementcyclus.
- 8.2

Per kalenderkwartaal vergadert de Raad van Commissarissen minstens een keer. Verder wordt er vergaderd wanneer de voorzitter van de Raad van Commissarissen dit nodig vindt.
- 8.3

Wanneer een of meer leden van de Raad van Commissarissen of de Directie het nodig vinden een vergadering te houden, kan de voorzitter verzocht worden onder opgave van redenen en de te bespreken onderwerpen, een vergadering te organiseren.
- 8.4

Geeft de voorzitter niet binnen drie weken nadat het verzoek is gedaan, gehoor aan dit verzoek, dan is (zijn) de verzoeker(s) bevoegd zelf een vergadering uit te schrijven uit naam van de voorzitter.
- 8.5

Aan vergaderingen zoals beschreven in de leden 2, 3 en 4 van dit artikel, neemt de Directie deel tenzij door de Raad van Commissarissen expliciet anders wordt aangegeven.
- 8.6

De concept-agenda's van de vergaderingen zoals beschreven in de leden 2, 3 en 4 van dit artikel, worden door de voorzitter in overleg met de Directie opgesteld.
- 8.7

De Raad van Commissarissen vergadert minstens een keer per jaar over: de begroting; de conceptjaar-stukken; het accountantsverslag en de management letter; de opleidingsbehoefte van leden van de Raad van Commissarissen en de Directie.
- 8.8

In alle gevallen omtrent stemmingen, die niet bij de statuten zijn voorzien, beslist de voorzitter.
- 8.9

De oproep voor een vergadering geschiedt door de Directie, uit naam van de voorzitter van de Raad van Commissarissen.
- 8.10

De termijn tussen de oproep voor een vergadering en de datum van de vergadering betreft ten minste 5 dagen, de dag van de oproep en die van de vergadering niet meegerekend.
- 8.11

De oproep geschiedt schriftelijk onder vermelding van plaats en tijdstip van de vergadering.
- 8.12

Met de oproep worden de agenda en eventuele bijlagen verstuurd.
- 8.13

De vergaderingen van de Raad van Commissarissen worden geleid door de voorzitter en bij diens afwezigheid door de vice-voorzitter. Indien op deze wijze niet in het voorzitterschap van de vergadering kan worden voorzien, beslissen de aanwezige leden wie van hen tijdens de desbetreffende vergadering als voorzitter zal fungeren. De notulen van de vergadering worden opgemaakt door de secretaris dan wel een door de secretaris daarvoor aangewezen persoon (bijvoorbeeld een secretariael medewerk(st)er) en op de eerstvolgende vergadering vastgesteld en ondertekend door de voorzitter. De Directie draagt vanuit de onderneming desgewenst zorg voor de verdere secretariële ondersteuning van de Raad van Commissarissen, en voor de inrichting van een eigen archief van de Raad van Commissarissen.
- 8.14

Besluiten in de Raad van Commissarissen worden slechts genomen over zaken die bij de oproep van de vergadering zijn geagendeerd. Over alle andere aan de orde komende onderwerpen kunnen eveneens besluiten genomen worden, mits alle leden van de Raad van Commissarissen op de vergadering aanwezig zijn en mits met algemene stemmen.

- 8.15 De Raad van Commissarissen besluit met volstrekte meerderheid van de geldig uitgebrachte stemmen, tenzij in de statuten anders is vermeld. Een besluit kan slechts worden genomen indien tenminste de helft van het aantal leden van de Raad van Commissarissen ter vergadering aanwezig of vertegenwoordigd is. Een lid van de Raad van Commissarissen kan zich door een ander lid van de Raad van Commissarissen doen vertegenwoordigen, mits hij daartoe door dit andere lid schriftelijk is gemachtigd. Bij staking van stemmen geeft de stem van de voorzitter van de Raad van Commissarissen de doorslag.
- 8.16 De Raad van Commissarissen kan ook buiten vergadering besluiten nemen, mits alle leden van de Raad van Commissarissen zich schriftelijk, telegrafisch of via de E-mail omtrent het desbetreffende voorstel hebben uitgesproken. Van een besluit buiten vergadering wordt onder bijvoeging van de ingekomen antwoorden een relaas opgemaakt, dat na ondertekening door de voorzitter bij de notulen wordt gevoegd.
- 8.17 Van een besluit van de Raad van Commissarissen blijkt binnen de onderneming genoegzaam door de handtekening van de voorzitter van de Raad van Commissarissen.

Tegenstrijdige belangen en nevenfuncties

Uitgangspunt: Elke vorm en schijn van belangenverstrengeling tussen de onderneming en de leden van de Raad van Commissarissen, dan wel de Directie worden vermeden. Ieder lid heeft de verantwoordelijkheid om onbevangen en kritisch te opereren ten opzichte van leden van het besturend en toezichthoudend orgaan en ten opzichte van elk deelbelang. Ieder lid heeft de verantwoordelijkheid om op evenwichtige wijze afwegingen te maken tussen alle relevante factoren.

Dat geldt ook voor leden van de Raad van Commissarissen die op voordracht van een orgaan van de onderneming of van een andere organisatie zijn benoemd. Zij vertegenwoordigen de voordragende partij niet en werken zonder last en ruggespraak. De Raad van Commissarissen bewaakt het onafhankelijk en onbevangen opereren van de eigen leden en van de Directie.

- 8.18 Een lid van de Raad van Commissarissen dan wel de Directie meldt een (potentieel) tegenstrijdig belang terstond aan de voorzitter van de Raad van Commissarissen en verschaft alle relevante informatie. Elk lid van de Directie meldt een (potentieel) tegenstrijdig belang tevens aan de overige directieleden. Indien de voorzitter van de Raad van Commissarissen een (potentieel) tegenstrijdig belang heeft, meldt hij/zij dit terstond aan de plaatsvervangend voorzitter van de Raad van Commissarissen en verschaft alle informatie.
- 8.19 De Raad van Commissarissen besluit buiten aanwezigheid van het betrokken lid van de Raad van Commissarissen, dan wel van de Directie, of er sprake is van een tegenstrijdig belang en hoe daarmee om te gaan.
- 8.20 Een lid van de Raad van Commissarissen dan wel van de Directie neemt niet deel aan de discussie en besluitvorming over een onderwerp of transactie waarbij hij/zij een (potentieel) tegenstrijdig belang heeft.
- 8.21 Besluiten tot het aangaan van transacties waarbij een tegenstrijdig belang speelt van een lid van de Raad van Commissarissen dan wel van de Directie, behoeven de goedkeuring van de Raad van Commissarissen.

- 8.22 Een (voormalig) lid van de Directie of een (voormalig) werknemer van de onderneming of een gelieerde rechtspersoon kan geen lid van Raad van Commissarissen zijn, tenzij vier jaar verstreken zijn na zijn/haar vertrek.
Een (voormalig) lid van de Directie kan nooit voorzitter van de Raad van Commissarissen zijn. Andersom kan een (voormalig) lid van de Raad van Commissarissen van de onderneming of een gelieerde rechtspersoon geen lid van de Directie zijn, tenzij vier jaar verstreken zijn na beëindiging van zijn/haar laatste zittingstermijn.
- 8.23 Lid van de Raad van Commissarissen kan verder niet zijn degene die bestuurder is van een rechtspersoon, waar een lid van de Raad van Commissarissen van de onderneming deel uitmaakt van het toezicht-houdend orgaan.
- 8.24 Om structurele belangenverstrengeling te voorkomen, kunnen ook de volgende personen geen lid zijn van de Raad van Commissarissen:
- leden van het college van burgemeester en wethouders, leden van de gemeenteraad en ambtenaren bij de gemeente waar de onderneming werkzaam is; alsmede gedeputeerden, leden van gedeputeerde staten en ambtenaren bij de provincie waar de onderneming werkzaam is;
 - degenen die familiale of vergelijkbare relaties of zakelijke relaties hebben met leden van de Raad van Commissarissen en/of Directie van de onderneming of van een gelieerde rechtspersoon; het gaat om zakelijke relaties van materiële betekenis voor één of beide betrokken partijen;
 - degenen die zakelijke relaties met de onderneming of een gelieerde rechtspersoon hebben, dan wel degenen die aandeelhouder, lid van het besturend of toezichthoudend orgaan of werknemer zijn bij een rechtspersoon met zakelijke relaties met de onderneming of een gelieerde rechtspersoon; het gaat om zakelijke relaties van materiële betekenis voor één of beide betrokken partijen;
 - degenen die accountant van de onderneming of een gelieerde rechtspersoon zijn of de afgelopen vier jaar geweest zijn;
 - degenen die aandeelhouder of lid van het besturend of toezichthoudend orgaan zijn van een rechtspersoon die (deels) op hetzelfde terrein en in hetzelfde werkgebied als onderneming of een gelieerde rechtspersoon opereert; dat geldt ook voor degenen die als zelfstandige op een werkterrein van de onderneming of een gelieerde rechtspersoon werkzaam zijn;
 - degenen die op andere wijze een functie bekleden of relaties hebben waardoor het onafhankelijk opereren in de functie van de onderneming in gevaar komt.
- 8.25 Een lid van de Raad van Commissarissen meldt een relevante hoofd- en nevenfunctie Algemene Vergadering.

Informatie

Uitgangspunt: Er is tussen Directie en Raad van Commissarissen sprake van transparante informatievoorziening, waarbij de vertrouwelijkheid is geborgd.

- 8.26 De Raad van Commissarissen ontvangt schriftelijk van de Directie informatie over alle feiten en ontwikkelingen ten aanzien van de onderneming die de Raad van Commissarissen nodig heeft om adequaat te kunnen functioneren en zijn taken uit te oefenen.
- 8.27 De Raad van Commissarissen maakt met de Directie afspraken over onder andere de omvang, presentatie en de frequentie van de informatievoorziening.
- 8.28 In geval een lid van de Raad van Commissarissen informatie ontvangt uit een externe bron die voor de Raad van Commissarissen van belang zou kunnen zijn, geeft hij deze informatie zo spoedig mogelijk door aan zijn voorzitter. Deze brengt op zijn beurt de Directie op de hoogte.

- 8.29 Elk lid van de Raad van Commissarissen behandelt de informatie en documenten die hij in zijn functie van toezichthouder krijgt, als vertrouwelijk als die vertrouwelijkheid nadrukkelijk is opgelegd, dan wel als het lid van de Raad van Commissarissen redelijkerwijs heeft kunnen begrijpen dat het om vertrouwelijke informatie gaat, en maakt deze niet kenbaar buiten de Raad van Commissarissen of Directie. Deze vertrouwelijkheid eindigt niet wanneer het lidmaatschap van de Raad van Commissarissen eindigt.
- 8.30 De Raad van Commissarissen is bevoegd op kosten van de onderneming, in overleg met directie externe expertise in te schakelen om adequaat te kunnen functioneren.
- 8.31 De Raad van Commissarissen heeft te allen tijde toegang tot de interne informatie en informatiekkanalen voor zover hij die nodig heeft om zijn taken te kunnen uitoefenen.

9.

Principe 8: Financiële verslaggeving en externe accountant

Uitgangspunt: De directie is eindverantwoordelijk voor de financiële verslaggeving. De Raad van Commissarissen heeft een toezichthoudende verantwoordelijkheid.

De externe accountant toetst de financiële verslaggeving en legt daarover een verklaring af. Hij wordt door de Raad van Commissarissen benoemd en periodiek beoordeeld.

De jaarrekening wordt opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW.

- 9.1 De Directie is eindverantwoordelijk voor de financiële verslaggeving. De Raad van Commissarissen ziet toe op een adequate invulling van die verantwoordelijkheid.
- 9.2 De Raad van Commissarissen benoemt de externe accountant en verstrekt de opdracht tot de controle op de jaarrekening conform de van toepassing zijnde wet- en regelgeving en afspraken met eventuele financiers.¹ Ook zonder wettelijke verplichtingen en eisen van financiers wordt een externe accountant benoemd voor de controle op de jaarrekening.
- 9.3 De externe accountant rapporteert zijn/haar bevindingen betreffende het onderzoek van de jaarrekening gelijkelijk aan de Directie en Raad van Commissarissen.
- 9.4 De audit, risk en compliancecommissie overlegt minstens twee keer per jaar met de externe accountant over zijn bevindingen n.a.v. de interim- en de jaarrekeningcontrole.
- 9.5 De Raad van Commissarissen bewaakt de onafhankelijkheid van de externe accountant en zijn/haar adequaat functioneren in het algemeen. Minstens een keer in de vier jaar vindt een grondige beoordeling van de externe accountant door de Raad van Commissarissen plaats.
- 9.6 Vaststelling van de jaarrekening geschiedt door de Algemene Vergadering.

¹ De code gaat uit van een verplichte accountantscontrole, ook als wet- en regelgeving of eisen van de financier de onderneming daartoe niet verplichten.

Bijlagen

A: Profielschets Raad van Commissarissen

B: Rooster van aftreden

C: Honorering/onkostenvergoeding

Noot bij keuze aansluiting code

Alhoewel Sportbedrijf Arnhem formeel geen lid is van de maatschappelijk ondernemen (MO) groep Welzijn en maatschappelijke dienstverlening, is ervoor gekozen om, gegeven de maatschappelijke betrokkenheid en het nastreven van maatschappelijke doelen, voor wat betreft de governancecode van Sportbedrijf Arnhem inhoudelijke aansluiting te zoeken bij de Governancecode Welzijn & Maatschappelijke dienstverlening. Deze code is opgesteld om maatschappelijke ondernemers te ondersteunen bij het vormgeven van bestuur, toezicht en verantwoording conform de inzichten van deze tijd. Werken conform deze code stimuleert en bewaakt de kwaliteit van het functioneren van de onderneming, vanuit zowel maatschappelijk oogpunt alsook vanuit bedrijfseconomisch perspectief. Tevens helpt werken conform deze code bij het behouden en versterken van vertrouwen van belanghebbenden en in het algemeen maatschappelijk draagvlak.

De code gaat in haar beschrijving uit van een stichting. De bepalingen zijn op deze onderdelen aangepast naar de structuur van Sportbedrijf Arnhem (een besloten vennootschap). Daarnaast zijn enkele geldende bepalingen, zoals afstemming met een cliëntenraad, niet door Sportbedrijf Arnhem overgenomen. De code hanteert drie modellen waarbij Sportbedrijf Arnhem het model ‘raad van toezicht’ hanteert, aangezien dit het best passend is bij de kenmerken van de het Sportbedrijf Arnhem.

Bijlage A: Profielschets Raad van Commissarissen

Raad van Commissarissen

Functie Raad van Commissarissen

De Raad van Commissarissen heeft tot taak toezicht te houden op de directie en op de algemene gang van zaken in de vennootschap en de met haar verbonden onderneming en staat de directie met raad ter zijde. De Raad van Commissarissen richt zich bij de vervulling van zijn taak naar het belang van de vennootschap en de met haar verbonden onderneming en weegt daartoe de in aanmerking komende belangen van bij de vennootschap betrokkenen af. De Raad van Commissarissen is verantwoordelijk voor de kwaliteit van zijn eigen functioneren.

Samenstelling Raad van Commissarissen

- De Raad bestaat uit drie commissarissen;
 - Commissarissen dienen in relevante zin maatschappelijk actief te zijn;
 - De Raad streeft naar een evenwichtige samenstelling, onder andere wat betreft leeftijdsspreiding (en eventueel -begrenzing), man/vrouwverdeling.
- De Raad komt tenminste 4 maal per jaar in vergadering bijeen en zoveel meer als de toezichthoudende en adviserende taak dit noodzakelijk maakt. Van deze bijeenkomsten is er één bijeenkomst gericht op evaluatie, hier wordt over het eigen functioneren gesproken. Daarnaast vinden tenminste twee keer per jaar bijeenkomsten in AvA verband plaats.

Collectieve verantwoordelijkheid en verantwoording

Centraal staat dat de RvC als collectief verantwoordelijk is voor zijn taak. De leden opereren onafhankelijk van deelbelangen. Alle leden zijn ervoor verantwoordelijk dat er een sfeer ontstaat waarin een open en kritische gedachtewisseling gepaard gaat met een zakelijke manier van toezicht houden. De voorzitter heeft hierin een speciale taak. De Raad zal zich actief openstellen voor signalen en belangen van stakeholders. Zij zal in het jaar-verslag de profielschets, gegevens over de commissarissen en informatie over de dat jaar besproken onderwerpen opnemen. Daarnaast zal de Raad het profiel, het eigen functioneren en het functioneren van de individuele leden periodiek evalueren.

Profiel van de commissaris

Generalisten in een multidisciplinair team

Uitgangspunt voor de bezetting van de RvC is, dat allen generalisten zijn die gezamenlijk een multidisciplinair team vormen. Voor de integrale besluitvorming zijn leden nodig die beschikken over een helicopterview. Daarnaast is het streven de RvC zodanig samen te stellen, dat verschillende deskundigheden en aandachtsgebieden goed vertegenwoordigd zijn. Dit is nodig om op de verschillende terreinen als klankbord en adviseur van het bestuur te functioneren. Ook zijn binnen de Raad bepaalde specialismen nodig om de toezichthoudende taak goed te kunnen vervullen. Verderop is een aantal aandachtsgebieden nader omschreven. Bewust is gekozen voor het begrip ‘aandachtsgebieden’. Vanuit de collegiale benadering dienen alle commissarissen zich voor alle terreinen van besluitvorming van de onderneming verantwoordelijk te voelen. Alleen gaan daartoe benoemde commissarissen in hun aandachtsveld meer de diepte in.

Deze aandachtsvelden zullen als leidraad fungeren bij de samenstelling van de RvC. Uiteraard kunnen meerdere aandachtsgebieden in één persoon gecombineerd zijn.

Toezihtstaak

Met betrekking tot de toezichttaak worden de volgende aspecten benadrukt:

- Beoordeling
De RvC dient een formele en inhoudelijke beoordeling te geven van de kwaliteit van het management op basis van een beoordeling van het beleid en dus van besluiten van het bestuur.
- Kritische distantie
Toezicht is wezenlijk iets anders dan besturen; toezicht impliceert beperking. Het gaat om een subtiel evenwicht tussen enerzijds meedenken en eventueel meesturen (alleen bij cruciale kwesties als bijvoorbeeld een fusie, overname of een zwaarwegende financiële problematiek) op hoofdlijnen en anderzijds op afstand blijven en details loslaten.

- Actief toezicht
De RvC dient niet alleen open te staan voor signalen van het bestuur, maar ook voor signalen van de Ondernemingsraad, de accountant, de klanten en de maatschappij. Actief toezicht betekent ook scherp analyseren en, zo nodig, tijdig ingrijpen.
- Anticiperend toezicht
Toezicht is anticiperen op ontwikkelingen, niet achteraf reageren op negatieve signalen.
- Onafhankelijkheid
De persoonlijke omgang met de bestuursleden dient functioneel-kritisch te zijn en de onafhankelijkheid te waarborgen.

Binnen het kader van het actief en anticiperend toezicht geeft de RvC gevraagd en ongevraagd advies. Adviseren is echter geen instrueren en het mag de toezichthoudende c.q. goedkeurende taak en de distantie niet in de weg staan. Als het bestuur adviezen van de Raad structureel en ongegrond naast zich neerlegt, dan zal dit meewegen in de beoordeling van het management. Een individueel commissaris kan ook het bestuur van (onbetaald) advies dienen, maar altijd loopt dit via (of met medeweten van) de voorzitter of de Raad.

Profiel algemeen

De leden zijn besluitvaardig, resultaatgericht en in staat scherpe discussies collegiaal te voeren. Zij hebben goed inzicht in rol en positie van het toezichthoudende orgaan en een affiniteit met de doelstellingen en doelgroepen van het Sportbedrijf. De leden zijn onafhankelijk, objectief en vrij van elke schijn van mogelijke belangenverstrengeling of verantwoordingsplicht naar een achterban. Een commissaris dient voldoende tijd beschikbaar te hebben, ook buiten de jaarlijks vastgestelde bijeenkomsten, en binnen het team te passen.

Alle leden beschikken daarnaast over de volgende kwaliteiten en vaardigheden:

- analytisch vermogen (denkniveau vergelijkbaar met HBO/WO);
- ervaring met bestuurlijk of beleidsmatig werken in een middelgrote onderneming;
- in staat als klankbord te functioneren voor de directeur/bestuurder;
- kennis van (en ervaring met) processen van besturen en toezicht houden;
- inzicht in strategische afwegingsprocessen;
- in staat te werken in teamverband;
- vaardig in discussie, vergadertechniek en communicatie;
- sterk in omgevingsanalyses;
- beschikken over relevante netwerken;
- ervaring met (maatschappelijk verantwoord) ondernemerschap; zicht op de eisen die gesteld worden aan een meer op ondernemerschap gerichte organisatie in een politiek, maatschappelijke omgeving;
- kennis op het vlak van gouvernante en aansturing van (semi-overheids)organisaties affiniteit met sport en bewegen.

Aandachtsgebieden:

In de RvC dient tenminste kennis en ervaring te zijn vertegenwoordigd op de volgende gebieden:

- general management
- ondernemingsstrategie
- marketing
- financiën
- personeel & organisatie
- juridische zaken
- de activiteitengebieden van het Sportbedrijf: sport, bewegen, accommodaties
- het snijvlak van publiek en privaat

Dit leidt tot een aantal aandachtsgebieden die specifiek moeten worden toebedeeld aan de leden van de RvC. In de RvC dienen in principe alle aandachtsgebieden in voldoende mate te zijn afgedekt. Aan een commissaris kunnen daarbij meerdere aandachtgebieden zijn toebedeeld.

Op hoofdlijnen dienen de volgende disciplines in de Raad vertegenwoordigd te zijn: organisatie/personeel, financiën/juridische zaken, sport/onderwijs/gezondheid.

Bijlage B: Rooster van aftreden

Commissaris	Benoemd	1 ^e herbenoeming ¹	2 ^e herbenoeming	Aftreding
Henk-Jan Donderwinkel	1 november 2017	oktober 2020	oktober 2023	november 2026
Elvira Gros	1 november 2017	oktober 2019	oktober 2022	november 2025
Tjeerd de Jong	1 november 2017	oktober 2018	oktober 2021	november 2024

¹ Herbenoeming ter beoordeling aan de Algemene Vergadering.

Bijlage C: Honorering

Bezoldiging Raad van Commissarissen

De WNT norm en de norm die de subsidieverstrekker stelt, worden niet overschreden door functionarissen met of zonder dienstbetrekking.

Opgave toezichthoudende topfunctionarissen:

Voorzitter RvC	Dhr. H.J. Donderwinkel	€ 7.500
Lid RvC	Mevr. E. Gros-Busse	€ 5.000
Lid RvC	Dhr. T. de Jong	€ 5.000

SPORTBEDRIJF **ARNHEM**

Sportbedrijfarnhem.nl
026 – 377 57 57
info@sportbedrijfarnhem.nl